

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Про погодження проєкту акта

Міністерство фінансів України відповідно до вимог статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та рішення Державної регуляторної служби України від 19.03.2025 № 133 надсилає для погодження доопрацьований з урахуванням зауважень центральних органів виконавчої влади проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам».

- Додатки: 1. Проєкт постанови на 8 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка на 4 арк. в 1 прим.
3. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.
4. Аналіз регуляторного впливу на 15 арк. в 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Віталій Малінський 277 54 40

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E007C0FE100

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 26.02.2025 17:10:38 по 24.02.2027 17:10:38

Міністерство фінансів України

34040-06-5/9897 від 04.04.2025

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2025 р. №

Київ

Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам

Відповідно до частини четвертої статті 420 Митного кодексу України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Правила продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам.

Установити, що товари, які поміщені в митний режим безмитної торгівлі до набрання чинності цією постановою, реалізуються в магазинах безмитної торгівлі без необхідності їх перемаркування новою формою етикетки.

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

3. Державній митній службі, Державній податковій службі та Державній прикордонній службі відповідно до компетенції забезпечити контроль за дотриманням законодавства, що регулює продаж товарів магазинами безмитної торгівлі.

4. Ця постанова набирає чинності через 45 днів з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E0040E6D700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [16.08.2024 11:33:06](#) по [16.08.2026 11:33:06](#)

Міністерство фінансів України

34040-07-61/9736 від 03.04.2025

ПРАВИЛА
продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам

1. Ці Правила визначають умови реалізації товарів магазинами безмитної торгівлі.

2. Терміни у цих Правилах вживаються у значеннях, визначених Митним кодексом України (далі – Кодекс), Податковим кодексом України, Бюджетним кодексом України, законами України «Про прикордонний контроль», «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про захист прав споживачів», національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та міжнародними стандартами фінансової звітності.

3. Магазин безмитної торгівлі здійснює роздрібну торгівлю всіма видами продовольчих і непродовольчих товарів (крім товарів, визначених у частині другій статті 141 та частині четвертій статті 420 Кодексу), з урахуванням установлених законодавством обмежень щодо обсягів та умов їх реалізації.

4. Магазины безмитної торгівлі, відповідно до статті 420 Кодексу, продають товари громадянам, які виїжджають за межі митної території України через пункти пропуску, відкриті для міжнародного сполучення, або є пасажирями міжнародних рейсів (далі – громадяни), що виконуються повітряними та водними транспортними засобами комерційного призначення, що експлуатуються резидентами, за умови пред'явлення такими громадянами паспортного документа.

5. Приміщення магазину безмитної торгівлі має відповідати вимогам, установленим статтею 421 Кодексу та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють вимоги до облаштування та розташування магазину безмитної торгівлі.

Посадові особи митного органу під час виконання службових обов'язків мають право доступу до приміщень магазину безмитної торгівлі у будь-який час.

6. Робота магазину безмитної торгівлі організовується так, щоб забезпечити приймання (надходження), зберігання та продаж товарів відповідно до вимог Кодексу, інших нормативно-правових актів, що регулюють торговельну діяльність, і цих Правил.

7. Режим роботи магазину безмитної торгівлі встановлюється його утримувачем (з урахуванням режиму роботи пункту пропуску через державний кордон України, відкритого для міжнародного сполучення) за погодженням з митним органом та органом охорони державного кордону.

8. Магазин безмитної торгівлі відчиняється та зачиняється у присутності посадової особи митного органу.

9. У неробочий час магазину безмитної торгівлі товари зберігаються в приміщеннях магазину з обов'язковим накладенням на зовнішні місця доступу до магазину митного забезпечення та пломб, печаток чи інших видів забезпечення утримувача магазину безмитної торгівлі з нанесеними на них реквізитами утримувача.

10. Під час розміщення товарів у разі, коли між кількістю товарів у документах, що подаються митному органу для декларування, і кількістю товарів, що фактично надійшли до магазину безмитної торгівлі, виявлено розбіжність, утримувач магазину безмитної торгівлі:

разом із відповідною посадовою особою митного органу проводить опис товарів;

складає відповідний акт (у двох примірниках), який підписує утримувач магазину та посадовою особою митного органу;

виконує інші дії, передбачені законодавством України з питань митної справи.

11. На складі та/або у допоміжних приміщеннях магазину безмитної торгівлі дозволяється здійснювати сортування, пакування, перепакування, маркування, навантаження, вивантаження, перевантаження та інші подібні операції, а також операції щодо підготовки товарів до продажу з урахуванням вимог законодавства.

Операції, що проводяться з товарами, не мають змінювати характеристик, за якими ці товари було класифіковано за кодами згідно з УКТ ЗЕД.

12. Товари, продаж яких здійснюється магазином безмитної торгівлі, повинні мати відповідне маркування, що використовується для митних цілей, яке дає змогу їх ідентифікувати.

Маркування товарів проводиться на складі та/або у допоміжних приміщеннях магазину безмитної торгівлі до одиниці заводської упаковки та/або товару, зазначеного у митній декларації, не пізніше ніж у триденний строк після поміщення цих товарів у митний режим безмитної торгівлі.

До подання товарів у торговельний зал посадові особи магазину безмитної торгівлі проводять маркування товару шляхом приклеювання етикетки, форму та вимоги до якої затверджено у додатку до цих правил.

Позначення на етикетці мають бути чіткими та розміщеними в місці, де воно не може піддатись стиранню, зносу тощо.

13. Продаж товарів з допоміжних приміщень та зі складу, за зразками, попереднім замовленням та в розстрочку, а також використання приміщень магазину безмитної торгівлі для зберігання та реалізації товарів, митне оформлення яких не здійснено, не дозволяється.

14. У торговельному залі (залах) магазину безмитної торгівлі мають розміщуватися на видному місці оголошення про те, що:

продаж товарів здійснюється лише за умови подання громадянами паспортного документа;

заборонено продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння громадянам віком до 18 років;

розрахункові документи мають обов'язково зберігатися разом з проїзним документом до відправлення транспортного засобу в рейс або до виїзду з пункту пропуску через державний кордон.

15. Робочі місця касових зон торговельного залу (залів) оснащуються відеокамерами, які розташовуються так, щоб забезпечити відеозйомку здійснення купівлі / продажу товарів.

16. Факт продажу товару підтверджується розрахунковим документом установленної форми та змісту (на повну суму проведеної операції), у якому магазини безмитної торгівлі в обов'язковому порядку зазначають: прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) касира; реквізити паспортного документа покупця товарів (серія (за наявності) та номер; країна видачі паспортного документа громадянина – покупця товарів); інформацію щодо коду товарної підкатегорії проданих товарів згідно з УКТ ЗЕД.

Продаж товарів без видачі громадянам – покупцям товарів розрахункового документа заборонено.

17. Заміна, обмін та повернення товарів, придбаних громадянами у магазині безмитної торгівлі, здійснюється згідно із законодавством про захист прав споживачів.

18. Первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку (облікові реєстри) магазину безмитної торгівлі повинні бути доступними для перевірки митним органом у будь-який час роботи бухгалтерії такого магазину.

19. Утримувач магазину безмитної торгівлі один раз на квартал проводить інвентаризацію в порядку, встановленому законодавством.

Посадові особи митного органу можуть бути присутні під час проведення інвентаризації товарів у магазині безмитної торгівлі.

Митний орган у разі наявності обґрунтованих ознак можливого порушення законодавства України ініціює проведення утримувачем магазину безмитної торгівлі інвентаризації товарів. Посадові особи митного органу мають бути присутні під час проведення такої інвентаризації.

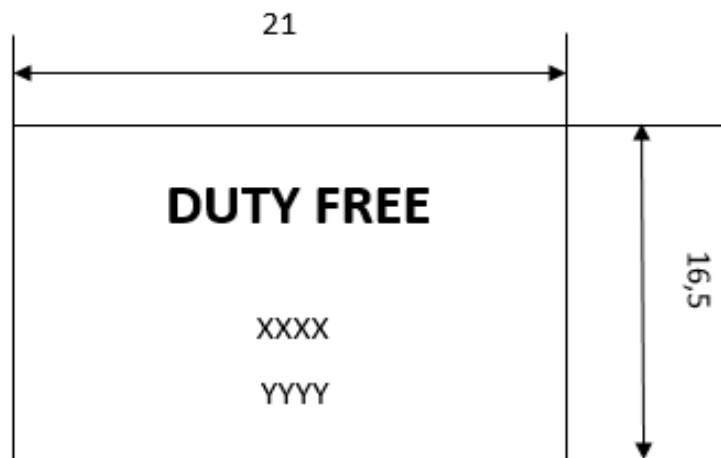
20. У магазині безмитної торгівлі товари мають зберігатися так, щоб посадова особа митного органу могла провести їх перевірку.

21. Утримувач магазину безмитної торгівлі забезпечує належні умови для роботи персоналу магазину, а також посадових осіб митного органу під час виконання ними митних формальностей щодо товарів, які знаходяться у митному режимі безмитної торгівлі.

22. У разі порушення цих Правил посадові особи магазину безмитної торгівлі несуть відповідальність, встановлену законодавством.

ФОРМА етикетки та вимоги до неї

1. Етикетка виготовляється друкарським способом на папері / самоклеючому папері та оформляється на білому фоні за таким зразком:

2. Етикетка має бути розміром щонайменше 21 x 16,5 міліметри, містити написи згідно з зразком, які виконуються літерами чорного кольору, (рекомендовано використовувати шрифт «Segoe UI» з розміром пропорційним розміру етикетки для рівномірного розміщення їх по формі етикетки).

Якщо етикетка виготовляється в більшому форматі, її розміри та написи в ній має бути збільшено пропорційно.

3. Етикетка повинна містити таку інформацію:

XXXX – зазначається код місця митного оформлення відповідно до Класифікатора Державної митної служби України, її територіальних органів та їх структурних підрозділів;

слова «**DUTY FREE**» друкуються англійською мовою;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E0040E6D700

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 16.08.2024 11:33:06 по 16.08.2026 11:33:06

Міністерство фінансів України

34040-07-61/9736 від 03.04.2025

YYYY – зазначається ідентифікаційний код утримувача магазину безмитної торгівлі в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України або реєстраційний номер облікової картки платника податків чи серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відповідну відмітку в паспорті).

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2025 р. № _____

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1089 «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі» (Офіційний вісник України, 2003 р., № 30, ст. 1533).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1199 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1089» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 100, ст. 3563).
3. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 445 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 40, ст. 1540).
4. Пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 р. № 1081 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 91, ст. 3674).

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E0040E6D700

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 16.08.2024 11:33:06 по 16.08.2026 11:33:06

Міністерство фінансів України

34040-07-61/9736 від 03.04.2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної
торгівлі громадянам»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам» розроблено з метою оновлення правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі та приведення їх у відповідність до законодавства України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Постанову Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1089 (далі – постанова № 1089) «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі» прийнято для виконання вимог Митного кодексу України від 11 липня 2002 року № 92-IV, який втратив чинність, а останні зміни до постанови № 1089 та Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі, затверджених нею, внесено ще в листопаді 2012 року, невдовзі після набрання чинності новим Митним кодексом України.

У зв'язку з цим постанова № 1089 та затверджені нею Правила продажу товарів магазинами безмитної торгівлі (далі – МБТ) потребують оновлення та актуалізації їх положень з урахуванням змін у чинному законодавстві.

Так, 01 жовтня 2022 року набрав чинності Закон України від 15 серпня 2022 року № 2510-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», яким запроваджено новий для України механізм, аналогічний тому, що функціонує в ЄС, щодо видання рішень митними органами, чим було регламентовано права та обов'язки посадових осіб митних органів і посадових осіб підприємств під час розгляду заяви підприємства, оцінки відповідності та моніторингу відповідності, а також правила внесення змін, перегляду, скасування, анулювання рішень та застосування «права бути почутим».

Законом України від 10 серпня 2023 року № 3326-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів» встановлено тимчасові обмеження на обсяг продажу МБТ тютюнових виробів та алкогольних напоїв одній особі протягом однієї доби, а також відповідальність за порушення цих обсягів та зобов'язано Уряд затвердити порядок обміну інформацією між Державною прикордонною службою України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України та суб'єктами господарювання, що мають дозволи на відкриття та експлуатацію МБТ, щодо реквізитів паспортних

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E0040E6D700

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 16.08.2024 11:33:06 по 16.08.2026 11:33:06

Міністерство фінансів України

34040-07-61/9736 від 03.04.2025

документів громадян – покупців алкогольних напоїв та тютюнових виробів у МБТ.

Слід зазначити, що Правила продажу товарів МБТ регулюють відносини досить вузького кола підприємств. Станом на вересень 2024 року у реєстрі МБТ, який веде Державна митна служба України відповідно до частини першої статті 415 Митного кодексу України (далі – Кодекс), перебувають 38 МБТ, утримувачами яких є 12 підприємств і яким надано дозволи на відкриття та експлуатацію МБТ.

Окрім цього, під час практичної реалізації Правил продажу товарів МБТ, які застосовуються митними органами та підприємствами, виявлено не врегульовані питання режиму роботи, продажу товарів без видачі розрахункового документа, маркування товарів у допоміжних приміщеннях МБТ, відсутності уніфікованої етикетки для маркування товарів у МБТ, присутності посадових осіб митного органу під час інвентаризації, доступності для перевірки первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку (облікові реєстри) МБТ тощо.

Пунктом 11 Правил продажу товарів МБТ передбачено, що вид і метод маркування товарів затверджує керівник митного органу, в зоні діяльності якого відкрито магазин. На сьогодні МБТ маркують товари шляхом нанесення на них етикеток різних за розміром та наявною в них інформацією. Так, 6 утримувачів МБТ із 12 мають магазини на різних митницях, маркують товари в кожному МБТ різними етикетками, що створює додаткові витрати для таких утримувачів.

З метою уніфікації маркування товарів у МБТ, мінімізації можливих фінансових та часових витрат утримувачів МБТ на здійснення маркування, полегшення ідентифікації товарів у МБТ, що посилить дієвий контроль за діяльністю МБТ, проектом Правил продажу товарів МБТ громадянам запропоновано затвердити форму етикетки для маркування товарів у МБТ.

Слід зазначити, що Законом України від 22 серпня 2024 року № 3926-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу», який набирає чинності 19 квітня 2025 року, передбачено зміни до частини четвертої статті 404 Кодексу, відповідно до яких об'єкти підприємств, зазначені в дозволі на провадження експлуатації МБТ, повинні бути облаштовані системами відеоспостереження.

З урахуванням цього та з метою посилення контролю за діями касирів, вдосконалення обслуговування покупців на касі та підвищення стандартів такого обслуговування, а також вирішення спірних ситуацій з покупцями проектом постанови передбачено встановлення камер на робочих місцях касових зон торговельного залу (залів) у МБТ.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови запропоновано затвердити нові Правила продажу товарів МБТ громадянам та одночасно визнати такою, що втратила чинність, постанову № 1089.

У Правилах продажу товарів МБТ громадянам запропоновано, зокрема:

визначити умови реалізації товарів МБТ, тобто норми Правил продажу товарів МБТ, яких мають дотримуватися суб'єкти господарювання, що мають дозволи на відкриття та експлуатацію МБТ, стосовно приймання, зберігання, продажу товарів МБТ, роботи та діяльності МБТ, організації та проведення операцій з товарами, документального оформлення їх продажу громадянам;

конкретизувати сферу торгівлі, у якій МБТ провадять свою діяльність;

оснастити робочі місця касових зон торговельного залу (залів) відеокамерами;

затвердити єдину форму етикетки для маркування товарів у МБТ;

конкретизувати в розрахунковому документі з продажу товару в МБТ обов'язковість вказання реквізиту паспортного документа;

передбачити можливість присутності митних органів під час проведення інвентаризації товарів у МБТ його утримувачем;

передбачити зберігання товарів у МБТ так, щоб посадова особа митного органу могла провести їх перевірку.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють Митний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація постанови не потребуватиме фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної; сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проєкт постанови потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Державною прикордонною службою України, Державною податковою службою України, Державною регуляторною службою України, а також подання до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи.

7. Оцінка відповідності

У проєкті постанови відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

Проект постанови не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

Проект постанови потребує визначення доцільності проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції.

8. Прогноз результатів

Прийняття постанови забезпечить здійснення в МБТ торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами з урахуванням останніх змін в податковому та митному законодавстві, що дозволить одночасно і спростити продаж товарів у МБТ і удосконалити контроль за їх продажем, а також мінімізувати можливі непорозуміння між підприємствами та митними органами під час експлуатації МБТ, виконання митних формальностей щодо товарів, які поміщуються у митний режим безмитної торгівлі, протягом строку перебування товарів у цьому митному режимі та під час його завершення.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2025 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Правил продажу товарів магазинами
безмитної торгівлі громадянам»

I. Визначення проблеми

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою оновлення правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі (далі – МБТ).

Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1089 «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі» затверджує правила, які визначають порядок надходження, зберігання, підготовки до продажу і продажу товарів МБТ (далі – Правила продажу товарів МБТ).

Правила продажу товарів МБТ регулюють відносини досить вузького кола підприємств. Станом на лютий 2025 р. у реєстрі МБТ, який ведеться Державною митною службою України відповідно до частини першої статті 415 Митного кодексу України (далі – Кодекс), перебувають 12 підприємств – утримувачів МБТ.

Довідково: у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України значна частина підприємств – утримувачів МБТ зазнала фінансових втрат та знищення майна. За наслідками збройної агресії російської федерації у період з 24 лютого 2022 р. в окремих регіонах на території України зруйновано 4 МБТ (Миколаївська, Сумська, Харківська області).

З 2022 р. по сьогодні скасовано 14 дозволів на відкриття та експлуатацію МБТ (Вінницька, Дніпровська, Запорізька, Київська, Харківська, Херсонська області), з них 3 дозволи – за заявою підприємств.

Разом з цим у 2024 р. надано 1 дозвіл на відкриття та експлуатацію МБТ (Львівська область).

Правила продажу товарів МБТ є застарілими і не узгоджуються із законодавством України.

Також під час практичної реалізації Правил продажу товарів МБТ, які застосовуються митними органами/підприємствами, виявлено не врегульовані питання режиму роботи, продажу товарів без видачі розрахункового документа, відсутності відомостей щодо касира МБТ та інформації щодо коду товарної підкатегорії проданих товарів згідно УКТ ЗЕД у розрахунковому документі, маркування товарів у допоміжних приміщеннях МБТ, відсутності уніфікованої етикетки для маркування товарів в МБТ, присутності посадових осіб митного органу під час інвентаризації, доступності для перевірки первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку (облікові реєстри) МБТ тощо.

СЕД АСКОД
Державна митна служба України
№ 1/18-01-02/5.1/1530 від 10.03.2025
Підписувач Звягінцев Сергій Борисович
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000350E31003446DE00
Дійсний з 16.01.2025 14:48:24 по 14.01.2027 14:48:24

З метою оновлення Правил продажу товарів МБТ та вирішення питань, які залишаються не врегульованими, розроблено проєкт постанови.

Так, враховуючи положення Кодексу та розташування МБТ, режим їх роботи повинен мати певні особливості.

Також конкретизується сфера торгівлі, у якій МБТ провадять свою діяльність (роздрібна торгівля – вид економічної діяльності в сфері товарообігу, що охоплює купівлю-продаж товарів кінцевому споживачеві та надавання йому торговельних послуг).

З метою дієвого контролю за діяльністю МБТ пропонується доповнити розрахунковий документ такими обов'язковими реквізитами, як прізвище, ім'я та по батькові касира, паспортний документ покупця товарів, код товарної підкатегорії проданих товарів згідно з УКТ ЗЕД.

Посадові особи підприємства, що перевіряється, зобов'язані, зокрема, не перешкоджати законній діяльності посадових осіб митного органу під час проведення перевірки та виконувати законні вимоги зазначених осіб, у тому числі, отримані в письмовій формі, які стосуються надання до перевірки документів, їх копій, інформації, а також, за наявності – в електронній формі, проведення інвентаризацій, оглядів та реалізації інших прав посадових осіб митних органів, передбачених Кодексом та Податковим кодексом України; забезпечувати у робочий час безперешкодний доступ посадових осіб митного органу, які здійснюють перевірку, на об'єкти підприємства, що перевіряється, та забезпечувати умови для виконання ними своїх обов'язків (стаття 350 Кодексу).

Враховуючи зазначене, пропонується уточнити обов'язки утримувача МБТ під час відповідної перевірки та інвентаризації.

Пунктом 11 Правил продажу товарів МБТ передбачено, що вид і метод маркування товарів затверджуються керівником митного органу, у зоні діяльності якого відкрито магазин. На сьогодні утримувачі МБТ маркують товари шляхом нанесення на них етикеток, які відрізняються за розміром та складом інформації. Зокрема, 6 із 12 утримувачів МБТ мають магазини на різних митницях. У зв'язку з цим утримувачі МБТ змушені використовувати різні етикетки для кожного магазину, що спричиняє додаткові фінансові витрати.

З метою уніфікації маркування товарів у МБТ, мінімізації фінансових та часових витрат утримувачів МБТ на здійснення маркування, а також полегшення ідентифікації товарів у МБТ, що сприятиме посиленню контролю за їх діяльністю, проєктом постанови пропонується затвердити єдину форму етикетки для маркування товарів у МБТ.

Крім того, проєктом постанови визначається, що товари, які поміщені в митний режим безмитної торгівлі до набрання чинності цією постановою, реалізуються в МБТ без необхідності їх перемаркування новою формою етикетки і постанова набирає чинності через 45 днів з дня її опублікування. Зазначені заходи сприятимуть уникненню утримувачам МБТ витрат на перемаркування товарів.

Водночас пунктом 11 Правил продажу товарів МБТ передбачено, що товари, які реалізуються такими магазинами, повинні мати відповідне маркування, що дозволяє їх легко ідентифікувати. Оскільки вимога щодо наявності такого маркування вже закріплена чинним законодавством, її виконання (маркування товарів) не потребуватиме додаткових витрат від утримувачів МБТ, а лише передбачає подальше дотримання положень законодавства, а саме проєкту постанови.

Слід зазначити, що Законом України від 22 серпня 2024 р. № 3926-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу», який набирає чинності 19 квітня 2025 р., передбачено внесення змін до частини четвертої статті 404 Кодексу. Згідно із зазначеними змінами, об'єкти підприємств, зазначені в дозволах на експлуатацію МБТ, повинні бути оснащені системами відеоспостереження.

Крім того, з метою посилення контролю за діями касирів, підвищення якості обслуговування покупців на касі, вдосконалення стандартів обслуговування, а також для вирішення спірних ситуацій із покупцями проєктом постанови пропонується встановити камери на робочих місцях касових зон торговельного залу (залів) у МБТ.

Також потребує приведення у відповідність до положень нормативно-правових актів окрема термінологія.

З урахуванням зазначеного, актуальним є питання розроблення та прийняття нових Правил діяльності МБТ.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки в них такі норми відсутні.

Враховуючи зазначене, виникла необхідність в розробленні проєкту постанови.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є:

оптимізація застарілих норм, а також приведення в цілому правил продажу товарів МБТ у відповідність до законодавства України;

підвищення ефективності функціонування МБТ;

підвищення рівня захисту прав споживачів;

уніфікація маркування товарів у МБТ;

забезпечення належного моніторингу та звітності щодо діяльності МБТ.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишення існуючої на сьогодні ситуації без змін. Такий спосіб визнано недоцільним, оскільки змінилось законодавство України і постанова потребує актуалізації
Альтернатива 2	Прийняття запропонованого проєкту постанови. Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним. Оновлення правил торгівлі дасть змогу МБТ здійснювати реалізацію продовольчих і непродовольчих товарів із урахуванням останніх змін у законодавстві, які відповідають європейським практикам. Це також сприятиме оновленню умов реалізації товарів у МБТ

Інші способи, що не передбачають внесення змін, запропоновані регуляторним актом, є неприйнятними, оскільки вирішення порушеної проблеми передбачено передусім правовим шляхом.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Створення перепон для діяльності митних органів. Відсутність дієвого контролю за рухом товарів у МБТ створює ризик потрапляння товарів на митну територію України, що може призвести до ненадходження митних

		платежів до державного бюджету
Альтернатива 2	Прийняття проекту постанови забезпечить приведення правил продажу товарів у відповідність до законодавства України. Введення воєнного стану спричинило збільшення переміщення громадян через міжнародні автомобільні пункти пропуску (на західному кордоні). Враховуючи значні черги на кордоні та зростання навантаження на посадових осіб митниці, виникає необхідність оптимізації роботи МБТ і посилення контролю за реалізацією товарів у таких магазинах	Відсутні

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект постанови стосується інтересів громадян, які купуватимуть товари в МБТ.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Громадяни можуть платити вищі ціни на товари через відсутність модернізації процедур і впровадження сучасних стандартів торгівлі. Громадяни можуть не мати доступу до більш дешевих або якісних товарів, які могли б бути доступні за новими правилами, змушуючи їх купувати ці товари за вищими цінами в інших магазинах або за кордоном
Альтернатива 2	Взаємодія громадян із персоналом МБТ покращиться.	Відсутні

	Громадяни отримають доступ до зручніших способів покупки, що зекономить час і зусилля при здійсненні таких покупок. З розвитком сектору безмитної торгівлі громадяни можуть отримати більше можливостей для працевлаштування і розвитку в цій галузі. Громадяни матимуть більше впевненості в тому, що покупки в МБТ будуть справедливими і прозорими	
--	--	--

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Проект постанови стосується інтересів суб'єктів господарювання, які є утримувачами МБТ.

Показник	Великі та середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	11	1	—	12
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	97 %	3	—	100 %

* За результатами даних Реєстру підприємств, яким надано дозвіл на відкриття та експлуатацію МБТ Держмитслужби.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Максимальні Створення умов для оптимального виконання	Можливі витрати на придбання обладнання (відеокамер) та трудові витрати, пов'язані із

	вимог законодавства України, що регулює продаж товарів МБТ громадянам. Дозволить одночасно і спростити торгівлю товарами в МБТ і удосконалити контроль за їх продажем, а також мінімізувати можливі непорозуміння між підприємствами та митними органами в рамках виконання митних формальностей щодо товарів та діяльності МБТ	процесом здійснення суб'єктом господарювання ознайомлення з прийнятою постановою
Сумарні витрати за альтернативами**		Сума витрат, гривень
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, за Альтернативою 1		Витрати відсутні
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, за Альтернативою 2		241 560,00 за перший рік 332 904,00 за п'ять років

** Запропонований проєкт постанови не передбачає отримання документів інших державних органів.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання

Альтернатива 2	4	Дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання
----------------	---	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Оскільки не будуть оновлені Правила діяльності МБТ, проблема залишиться невирішеною	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не сприятиме досягненню цілей державного регулювання
Альтернатива 2	1. Забезпечує прийняття постанови, що відповідає вимогам законодавства України. 2. Створює умови для належного виконання вимог законодавства України, пов'язаних з діяльністю МБТ та реалізацією товарів. 3. Запроваджує механізм ефективного контролю за діяльністю МБТ– порушника ми законодавства, що дасть змогу здійснювати зупинення їх	У разі прийняття постанови, держава не матиме ніяких матеріальних та інших витрат. Суб'єкти господарювання матимуть витрати на придбання обладнання (відеокамер) та трудові витрати, пов'язані із процесом здійснення суб'єктом господарювання ознайомлення з прийнятим актом	Є оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки відповідає вимогам регуляторної політики і досягає цілей державного регулювання податкового та митного законодавства України

	діяльності в межах законодавства України з питань митної справи		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Переваги відсутні	Зовнішні чинники відсутні
Альтернатива 2	Цей метод є найбільш оптимальним, оскільки узгоджує положення правил продажу товарів МБТ з вимогами податкового та митного законодавства України Прийняття постанови забезпечить повною мірою досягнення задекларованих цілей	Зовнішні чинники відсутні, але можуть бути виявлені у процесі реалізації постанови

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття постанови та фактична реалізація його положень.

Прийняття постанови забезпечить:

відповідність правил продажу товарів МБТ законодавству України;

оптимізацію процедури роботи та продажу товарів МБТ;

регулярні перевірки та інвентаризації, що дасть змогу вчасно виявляти розбіжності між фактичними товарами і тими, що зазначені в документах;

забезпечення технічних засобів для контролю.

Для впровадження проекту постанови необхідно здійснити такі організаційні заходи:

дії органів державної влади – провести погодження проекту постанови із заінтересованими центральними органами виконавчої влади; забезпечити інформування громадськості про вимоги проекту постанови шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Мінфіну;

дії суб'єктів господарювання – ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання проєкту постанови на офіційному вебсайті Мінфіну), оптимізувати роботу МБТ з урахуванням положень проєкту постанови.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Прийняття проєкту постанови не призведе до неочікуваних результатів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії постанови не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на реалізацію положень постанови для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування (додаток 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308), не проводився у зв'язку з тим, що реалізація норм постанови буде здійснюватися відповідними посадовими особами в рамках виконання посадових обов'язків та в межах коштів, передбачених фондом заробітної плати відповідного органу державної влади.

Розрахунки витрат на реалізацію положень постанови для суб'єктів великого і середнього підприємства проведено згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308, та наведено у додатку до цього аналізу регуляторного впливу.

Тест малого підприємництва (М-Тест) (додаток 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) серед загальної кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проєкту постанови пропонується не обмежувати, оскільки акти законодавства, на виконання яких він розроблений, мають необмежений строк дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для визначення результативності цієї постанови пропонується встановити такі показники:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія постанови;

кількість проведених інвентаризацій в МБТ;

частка МБТ, що пройшли перевірку митним органом без порушень;

кількість випадків порушень законодавства у МБТ;

кількість МБТ, що успішно виконують вимоги щодо маркування товарів.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання оцінюється як високий. Проект постанови розміщено на офіційному вебсайті Мінфіну для громадського обговорення.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно проекту постанови уповноважений орган виконавчої влади здійснюватиме базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних даних за допомогою інформаційних систем Держмитслужби та звітної інформації, яка надходить до Держмитслужби від митних органів.

Базове відстеження результативності постанови буде проводитись через рік після набрання чинності постановою.

Повторне відстеження буде здійснюватися через два роки після набрання чинності постановою.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

У разі виявлення нерегульованих та/або проблемних питань на підставі аналізу зауважень та пропозицій митних органів або суб'єктів господарювання ці питання будуть врегульовані шляхом унесення відповідних змін.

Виконавцями заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта є Мінфін, Держмитслужба.

**В. о. Голови Державної
митної служби України**

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ

_____ 2025 р.

Додаток
до Аналізу регуляторного впливу до
проекту постанови Кабінету Міністрів
України «Про затвердження Правил
продажу товарів магазинами
безмитної торгівлі громадянам»
(розділ III)

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	21576,00	29880,00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (можливі трудові втрати, пов'язані із ознайомленням працівника суб'єкта господарювання	384,00	384,00

	з прийнятою постановою. Для такого ознайомлення додатково необхідно суб'єкту 8 людино-години), гривень*		(припущено, що суб'єкт господарювання повинен ознайомитися лише в перший рік)
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	21960,00	30264,00
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	11	11
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	241560,00	332904,00

* Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить з 1 січня 48 грн/год відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік»; час, який витрачає суб'єкт господарювання для ознайомлення – 8 людино-години.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат: на придбання обладнання (відеокамер):	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
1. Купівля камери відеоспостереження	6000 грн (2x3000 грн*)	-	12000 грн
2. Обладнання серверу системи відеоспостереження	15000 грн**		
3. Перегляд звітів системи про події, додатковий контроль за допомогою фільтрів	576 (1 год.х 48 грн***)x12	-	2880 грн.
РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3), гривень	21576 грн	-	29880 грн
*Відповідно до інформації в мережі Інтернет середня вартість камери відеоспостереження складає 3000 грн. **Вартість сервера є приблизною з урахуванням інформації, розміщеної у мережі Інтернет. ***Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить з 1 січня 48 грн/год відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік»			
Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)		Витрати за п'ять років

Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)		-	-	-
Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
------------	---	---	--------------------------	------------------------

	експертизи, тощо)			
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-
Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-	
Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)		Витрати за п'ять років	
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-		-	

**Повідомлення про оприлюднення
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил
продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам»**

Міністерство фінансів України на виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» повідомляє про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам» (далі – проект постанови) для отримання зауважень та пропозицій.

Проект постанови розроблено з метою оновлення правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі (далі – МБТ) та приведення їх у відповідність до законодавства України.

Проектом постанови, зокрема, планується:

затвердити нові Правила продажу товарів МБТ громадянам та одночасно установити, що товари, які поміщені в митний режим безмитної торгівлі до набрання чинності цією постановою, реалізуються в МБТ без необхідності їх перемаркування новою формою етикетки;

визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1089 «Про затвердження Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі».

У Правилах продажу товарів МБТ громадянам запропоновано, зокрема: визначити умови реалізації товарів МБТ, тобто норми Правил продажу товарів МБТ, яких мають дотримуватися суб'єкти господарювання, що мають дозволи на відкриття та експлуатацію МБТ, стосовно приймання, зберігання, продажу товарів МБТ, роботи та діяльності МБТ, організації та проведення операцій з товарами, документального оформлення їх продажу громадянам; конкретизувати сферу торгівлі, у якій МБТ провадять свою діяльність; оснастити робочі місця касових зон торговельного залу (залів) відеокамерами; затвердити єдину форму етикетки для маркування товарів в МБТ; конкретизувати в розрахунковому документі з продажу товару в МБТ обов'язковість вказання реквізиту паспортного документа; передбачити можливість присутності митних органів під час проведення інвентаризації товарів у МБТ його утримувачем; передбачити зберігання товарів у МБТ таким чином, щоб посадова особа митного органу могла провести їх перевірку.

Доопрацьований з урахуванням зауважень центральних органів виконавчої влади проект постанови та аналіз її регуляторного впливу оприлюднені на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України (<https://www.mof.gov.ua> у рубриці «Проекти регуляторних актів для обговорення/Проекти регуляторних актів для обговорення у 2025 р.» розділу «Законодавство»).

Зауваження та пропозиції щодо змісту проекту постанови просимо надавати протягом місяця з дня оприлюднення проекту постанови та відповідного аналізу регуляторного впливу у письмовій та/або електронній формі за адресами:

Міністерство фінансів України, 04071, м. Київ, вул. Межигірська, 11, e-mail: infomf@minfin.gov.ua;

Державна регуляторна служба України, вул. Арсенальна, буд. 9/11, м. Київ, 01011, e-mail: inform@drs.gov.ua.